

Advies Reikwijdte en Detailniveau

Voor het MER van een haventerminal van Mepavex Logistics B.V.,
Conradweg 18-20 te Bergen op Zoom

m.e.r.-coördinator: ing. J.A. van den Kieboom

datum: april 2022

zaaknummer: 2021-051217

1. Hoofdpunten van het milieueffectrapport

Mepavex Logistics B.V. realiseert een nieuwe containerterminal genaamd Markiezaat Container Terminal (afgekort MCT) en een uitbreiding van de bedrijfslocaties 12-16 van Mepavex Logistics op het bedrijventerrein Noordland te Bergen op Zoom. Deze ontwikkelingen volgen uit de groeiende capaciteitsvraag in de huidige Theodorushaven. Om deze groeiende vraag te kunnen faciliteren is een uitbreiding van de havencapaciteit en faciliteiten noodzakelijk. Hierdoor kan de verwachte groei van bedrijvigheid en de bijbehorende vraag naar overslagcapaciteit opgevangen worden. Ook verminderen de hieruit voortvloeiende infrastructurele belemmeringen. De huidige Theodorushaven heeft de technisch maximale capaciteit bereikt. De beoogde buitenhaven dient ter vervanging en uitbreiding van de bestaande havencapaciteit en faciliteiten in de Theodorushaven. In samenhang met de realisatie van de overslagcapaciteit wordt ook de opslagcapaciteit vergroot door de uitbreiding van de bestaande Noordland 12 locatie en de uitbreiding van Noordland 12 en 13 met nieuwbouw op locatie Noordland 14, 15 en 16. Dit alles leidt tot de inrichting bestaande uit Noordland 12, 13, 14, 15 en 16 en containerterminal MCT.

Voor de besluitvorming over de omgevingsvergunning voor de installatie wordt een procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben hun taak als bevoegd gezag gemandateerd aan de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant.

Het bevoegd gezag beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het MER. Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming over de omgevingsvergunning het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- Een duidelijke beschrijving van de referentiesituatie.
- Een heldere gedetailleerde beschrijving van de voorgenomen activiteit, zowel tijdens de aanlegfase als de gebruiksfase.
- Een beschrijving van de onderzochte varianten/alternatieven;
- De effecten en risico's per milieuthema, waarbij ook cumulatie en de effecten van calamiteiten en storingen worden beschreven.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling vormen van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft het bevoegd gezag in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. Het bevoegd gezag bouwt in haar advies voort op het rapport 'Notitie Reikwijdte en Detailniveau milieueffectrapportage', van Mepavex Logistics B.V., opgesteld door Adviesbureau Witteveen en Bos van 10 november 2021 (hierna: de Mededeling). Dat wil zeggen dat ze in dit advies niet ingaat op de punten die naar haar mening in de Mededeling voldoende aan de orde komen.

2. Achtergrond en beleid

2.1. Achtergrond

Mepavex Logistics B.V. heeft reeds een containerterminal in de Theodorushaven en diverse opslaglocaties op het Noordland bedrijventerrein in gebruik. De vraag naar op- en overslaglocaties van onder andere chemische stoffen is de afgelopen decennia toegenomen en stijgt naar verwachting verder in de komende jaren. De huidige Theodorushaven heeft de technisch maximale capaciteit bereikt. Om aan de toenemende vraag te voldoen wil Mepavex Logistics B.V. een nieuwe containerterminal realiseren buiten de Theodorushaven. De beoogde buitenhaven dient ter vervanging en uitbreiding van de bestaande havencapaciteit en faciliteiten in de Theodorushaven. Ook verminderen de hieruit voortvloeiende infrastructurele belemmeringen. In samenhang met de realisatie van de overslagcapaciteit wordt ook de opslagcapaciteit vergroot door de realisatie van Noordland 12B, 14, 15 en 16. Dit alles leidt tot de inrichting bestaande uit Noordland 12 (A en B), 13, 14, 15 en 16 en containerterminal MCT.

2.2. Beleidskader en wet- en regelgeving

Geef in het MER aan welke wet- en regelgeving en welk beleid relevant is voor het voornemen en de uiteindelijke gehele inrichting, welke randvoorwaarden voor het initiatief hieruit voortkomen en of het voornemen hieraan kan voldoen.

Ga daarbij, naast hetgeen in opgenomen in Hst 1 van de Mededeling, in ieder geval in op het:

- Wet natuurbescherming en mogelijke afwijking t.o.v. hetgeen vergund in 2019;
- Bref's en BBT-conclusies;
- Provinciaal beleid en regelgeving, waaronder in ieder geval de Interim Omgevingsverordening;
- Gemeentelijk beleid en regelgeving, waaronder in ieder geval het bestemmingsplan.

2.3. Te nemen besluiten

De m.e.r.-procedure wordt doorlopen voor de omgevingsvergunning. Voor de realisatie van de **containerterminal en uitbreiding van de inrichting van Mepavex Logistics BV** zijn mogelijk andere besluiten en toestemmingen nodig. Geef aan welke dit zijn, wie daarvoor het bevoegd gezag is en wat globaal de planning hiervan is.

3. Voorgenomen activiteit en varianten

3.1. Beschrijving voorgenomen activiteit

De voorgenomen activiteit is op hoofdlijnen beschreven in de Mededeling. Een gedetailleerde beschrijving van de voorgenomen activiteiten en de eventueel daarbij horende relevante processen en installaties is van belang voor de navolgbaarheid van de te beschrijven milieueffecten in het MER. Belangrijk is het onderscheid tussen de aanlegfase (inclusief inrichting) en de gebruiksfase (inclusief beheer)

Uitgangspunten paragraaf 2.3

Afmeren schepen

Neem in het MER op:

- Welk type schepen aan- en afmeren;
- Of de schepen verplicht gebruik moeten maken van walstroom zodat zeker is dat scheepsmotoren niet onnodig draaien.

Opslag gevaarlijke stoffen

Neem in het MER op:

- Welke wetgeving van toepassing is op de opslag van gevaarlijke stoffen en op welke wijze hieraan voldaan wordt (BRZO, BEVI, PGS etc.) Zie ook paragraaf 2.2. "beleidskader" van dit advies;

Bijzondere en onvoorziene bedrijfsomstandigheden

Neem in het MER op:

- een analyse van bijzondere en onvoorziene bedrijfsomstandigheden (storingen en calamiteiten) die zouden kunnen leiden tot verhoogde emissies;
- een inschatting van de mogelijke frequentie en duur van de bijzondere en onvoorziene bedrijfsomstandigheden, ga daarbij uit van een worst case situatie;
- een beschrijving van de organisatorische en technische maatregelen waarmee de gevolgen zoveel mogelijk zowel preventief als reactief maximaal beperkt kunnen worden;

3.2. Alternatieven/varianten

In het MER moeten redelijkerwijs in beschouwing te nemen uitvoeringsvarianten/ alternatieven worden uitgewerkt voor zover deze zich onderscheiden in milieueffecten. De keuzemogelijkheden en de daaraan verbonden voor- en nadelen voor het milieu worden zo duidelijk zichtbaar in het MER. In eerdere overleggen is aangegeven dat van enkele aspecten van de kade nog geen definitieve keuze is gemaakt. Het gaat daarbij o.a. om de lengte, uiteindes c.q. hoeken van de kade en rijrichting voertuigen. Indien bij het opstellen van het MER deze keuze nog niet is gemaakt dan dienen de verschillende mogelijkheden uitgewerkt te worden en als varianten opgenomen in het MER.

Neem in het MER op:

- Geef duidelijk de wijzigingen aan t.o.v. het voorkeursalternatief uit het MER van 2002 en de voorgenomen activiteiten nu.

3.3. Referentie

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige zekere ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de varianten wordt gerealiseerd. Ga bij deze beschrijving uit van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten waarover reeds definitief is besloten en op korte termijn

worden gerealiseerd. Geef in het MER een overzicht van de activiteiten in de autonome ontwikkeling indien dit aan de orde is.

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1. Algemeen

Het detailniveau van het onderzoek dient zodanig te zijn dat de voor het milieu onderscheidende keuzes duidelijk worden. Onderzoek de milieugevolgen van het te onderzoeken voorkeursalternatief en eventuele optimalisaties voldoende gedetailleerd om ook te voldoen aan de eisen, die vanuit de vervolgbesluiten (vergunningen en ontheffingen) worden gesteld. Maak onderscheid in de milieugevolgen in de realisatiefase (aanleg/inrichting) en eindsituatie (beheer, onderhoud en gebruik).

4.2. Effectbepaling en beoordelingskader

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de varianten/alternatieven daarop moeten in het MER helder worden beschreven en onderling worden vergeleken én met de referentiesituatie. Beschrijf de milieueffecten:

- onder normale bedrijfsomstandigheden (inclusief milieueffecten bij aan- en afvoer, eventuele verbouwing en opslag van de afvalstoffen);
- onder bijzondere en onvoorziene bedrijfsomstandigheden (storingen en calamiteiten).
- tijdens de bouw- en aanlegfase.

In de volgende paragrafen staan, aanvullend op de Mededeling, specifieke aanbevelingen per milieuaspect.

4.3. Leefomgeving

4.3.1. Lucht

Gezondheid

In de Mededeling wordt niet specifiek ingegaan op het aspect gezondheid. Wij adviseren om het thema gezondheid in het MER breed te onderzoeken. Combineer daarbij meerdere aspecten, zoals luchtmissies, (potentiële) zeer zorgwekkende stoffen, geluid, externe veiligheid, bodem en water, geur en uitzicht. Onderzoek of er sprake is van een gecumuleerd effect op woningen in de ruime omgeving van de locatie of op mogelijk nabijgelegen recreatiegebieden. Onderzoek ook mogelijkheden om negatieve effecten te minimaliseren. Voor de zeer zorgwekkende stoffen geldt een wettelijke emissie-minimalisatieverplichting. Besteed hier in het MER aandacht aan.

Emissies naar de lucht

Geef de bandbreedtes aan van verwachte relevante emissies¹. Doe dit ook voor (potentiële) zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Onderbouw de herkomst van de emissies (metingen, schattingen, berekeningen). Geef aan welke maatregelen worden getroffen om de emissies naar de omgeving zoveel mogelijk te beperken. Toets de emissies aan de van toepassing zijnde BBT conclusies of de grenswaarden uit het Activiteitenbesluit indien geen BBT conclusies beschikbaar zijn.

Luchtkwaliteit (immissie)

Breng de bijdrage in beeld ten aanzien van de in de Wet milieubeheer (bijlage 2) opgenomen verbindingen, ook onder de grenswaarden. Presenteer de resultaten middels verschilcontourkaarten en geef de ligging van woningen en andere gevoelige objecten aan. Maak gebruik van modelberekeningen die voldoen aan de Regeling beoordeling luchtkwaliteit (2007). Beschrijf de gehanteerde modeluitgangspunten.

¹ Zoals mogelijk onder meer (fijn) stof (totaal stof, PM₁₀, PM_{2.5}), NO_x, SO₂, CO, VOS, HCl, H₂S, HF, Hg, Cd, Tl, Pb, de som van zware metalen, furanen en dioxines.

Het toetsingskader wordt gevormd door de milieukwaliteitseisen uit de Wet milieubeheer.

Geur

Geef aan wat de relevante geurbronnen zijn en wat de te verwachten geuremissie is. Onderbouw de herkomst van de emissies (metingen, schattingen of berekeningen). Beschrijf de impact van de CAI op de huidige geuremissie vanuit de inrichting. Geef aan welke maatregelen zijn of worden getroffen om de geuremissie naar de omgeving zoveel mogelijk te beperken. Toets de geurbelasting aan de Beleidsregel geur Noord-Brabant (2018). Geef aan of mogelijk sprake kan zijn van geurhinder ter hoogte van geurgevoelige objecten.

Geluid

Omschrijf de relevante geluidbronnen en de te verwachten geluidemissie. Onderbouw de herkomst van de emissies (metingen, schattingen of berekeningen). Geef aan welke maatregelen worden getroffen om de geluidemissie naar de omgeving zoveel mogelijk te beperken. Toets de emissie aan de beschikbare BBT conclusies. De berekeningen dienen te worden verricht volgens de 'Handleiding meten en rekenen industrielawaai'.

Toetsingskader is de Wet geluidhinder en onderliggende regelingen. Geef aan of de geluidemissie inpasbaar is binnen de beschikbare geluidruimte (geluidszone industrieterrein) voor de gekozen locatie (bestemmingsplankavel) zoals opgenomen in het bestemmingsplan. Breng de geluidbelasting inclusief de maximale geluidniveaus ter hoogte van de gevoelige bestemmingen binnen de geluidzone in beeld.

Verkeer

De toekomstige situatie van de vaarweg dient niet belemmerd te worden voor doorvaart, ofwel het behoud van een vaarweg met o.a. aandacht voor het vlot en veilig kunnen doorvaren en/of passeren. De toekomstige situatie dient dan ook te voldoen aan de door Rijkswaterstaat gestelde eisen, voortvloeiend uit de diverse wet- en regelgeving en haar (onderliggende) beleidsdocumenten. Daarbij dient als uitgangspunt het huidige gebruik als vaarweg gehanteerd te worden met o.a. scheepvaart categorie 5b (ondanks aanmerking 5a). Hierbij verwijzen naar hetgeen besproken in overleggen met initiatiefnemer, Rijkswaterstaat en gemeente.

Geef in het MER aan het aantal scheepvaartbewegingen in relatie tot de afwikkeling van de infrastructuur met o.a. verkeersbewegingen over zowel weg als water.

Nautische veiligheid

De vaargeulen dicht bij het plan hebben een belangrijke functie voor de beroepsvaart en de pleziervaart. De ontwikkeling van de terminal zal leiden, naar verwachting, tot meer vaarbewegingen. Geef aan welke effecten deze toename kunnen hebben op de nautische veiligheid, zowel in de aanleg- als de gebruiksfase. Breng ook in beeld welke voorzieningen mogelijk zijn om de nautische risico's te verminderen.

4.4. Natuur

Geef de beschermde natuurgebieden in het studiegebied aan op kaart en ga kort in op de grondslag van de bescherming. Beschrijf vervolgens de ingreep-effectrelaties die beschermde natuurwaarden (in de aanleg- en gebruiksfase) kunnen beïnvloeden. Denk daarbij in ieder geval aan emissie en depositie van stikstof en/of verontreinigende stoffen, ruimtebeslag en het uitstralings-effect van licht en geluid van de beoogde ontwikkeling op de nabij gelegen natuurgebieden.

Natura 2000-gebieden

Ga na of het voornemen en de varianten/alternatieven gevolgen kunnen hebben voor de instandhoudings-doelstellingen van de omliggende Natura 2000-gebieden. Daarbij dienen alle Natura2000 gebieden betrokken te worden waarop het initiatief een stikstofdepositie veroorzaakt van meer dan 0,00 mol/ha/jr. Betrek daarbij ook de huidige staat van instandhouding van habitattypen en leefgebieden van soorten. Indien significante effecten niet op voorhand zijn uit te sluiten dient een Passende beoordeling te worden opgesteld. Een dergelijke Passende beoordeling

dient als duidelijk herkenbare bijlage opgenomen te worden in het MER. Beoordeel of significante effecten zijn uit te sluiten, rekening houdend met cumulatie en externe werking. Hierbij kunnen (in de Passende beoordeling) mitigerende maatregelen worden betrokken. Breng met behulp van AERIUS de additionele depositie per Natura 2000-gebied in beeld (inclusief effecten in de aanlegfase en vervoersbewegingen).

Natuurnetwerk Nederland (NNN) / Natuurnetwerk Brabant (NNB)

Beschrijf in hoeverre gevolgen voor de natuurkwaliteit van NNN-gebieden in de omgeving zijn uitgesloten. Indien negatieve gevolgen niet kunnen worden uitgesloten dan moeten die in het MER zoveel mogelijk kwantitatief worden beschreven. Tevens dient dan beschreven te worden of hiervoor compensatieverplichtingen gelden en hoe daaraan voldaan wordt.

Beschermde soorten

Beschrijf de gevolgen voor de beschermde soorten in de aanlegfase en eindfase, indien mogelijk kwantitatief. Ga na of verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming² overtreden kunnen worden, en wat de gevolgen kunnen zijn voor de (provinciale) staat van instandhouding. Beschrijf of mogelijk een ontheffing nodig is in het kader van de Wnb en welke maatregelen getroffen worden om deze te verkrijgen.

Vaarweg / oevers

Geef in het MER aan wat vaarroutes zijn en wat de mogelijke impact is op de omliggende oevers van de vaarweg (o.a. de overzijde) en welke maatregelen hiertegen worden genomen.

4.5. Water

Beschrijf de verwachte afvalwaterstromen, zowel kwantitatief als kwalitatief, en geef aan hoe deze evt. gezuiverd gaan worden en de uiteindelijke gevolgen voor de chemische en ecologische kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater dan wel voor de RWZI. Geef inzicht in de herkomst van het afvalwater, ook van Noordland 12 t/m 16, en geef aan of en zo ja, hoe er sprake is van recirculatie en/of hergebruik van (afval)water. Voeg ook een waterbalans toe. Tevens dient, gelet op mogelijke afstroming van onvoorziene lozingen naar oppervlaktewater, waaronder Natura 2000 gebied, voor de risico's naar water een milieu risico analyse (MRA) te worden opgesteld.

Onder (afval)waterstromen dienen zowel deel- als totaalstromen te worden verstaan. De te onderscheiden (afval)waterstromen zijn o.a.:

- bedrijfsafvalwaterstromen, zoals procesafvalwater, spoel- en schrobwater, verontreinigd regenwater etc.;
- grondwater, drainagewater;
- huishoudelijk afvalwater;
- laboratoriumafvalwater;
- overige (afval)waterstromen.

Kwantiteit

Presenteer een waterbalans van de (afval)waterstromen en een overzicht met de gemiddelde en maximale afvoerhoeveelheden van het afvalwater in m³/uur, m³/etmaal en m³/jaar.

Kwaliteit

Presenteer een overzicht met gemiddelde en maximale gehalten en vrachten per etmaal en per jaar ten aanzien van parameters/stoffen welke op grond van de gebruikte grond- en hulpstoffen, (tussen) producten en/of gevormde bijproducten naar verwachting in de (afval)waterstromen

² De Wet natuurbescherming werkt met drie beschermingsregimes: § 3.1 Soorten van de Vogelrichtlijn, § 3.2 Soorten van de Habitatrichtlijn Bijlage IV en ten dele Bijlage V en § 3.9 een selectie van andere soorten).

kunnen voorkomen. Hierbij kan gedacht worden aan:

- zuurstofbindende stoffen (chemisch en biochemisch zuurstofverbruik);
- stikstofverbindingen (Kjeldahl-stikstof, nitraat en nitriet);
- zouten (carbonaten chloride, sulfaat en fosfaten);
- scalevormers (calcium en magnesium);
- onopgeloste bestanddelen;
- microverontreinigingen (zoals zware metalen, organochloorverbindingen, polycyclische aromatische koolwaterstoffen, dioxinen, stoffen die voor het aquatisch milieu en nitrificerende bacteriën toxisch zijn en ZZS en prioritaire stoffen).

Geef aan of er door de lozing gevolgen zijn op de doelmatige werking van de rioolwater-zuiveringsinstallatie en transportsysteem (vervuilingsgrootte, dunwater, toxische stoffen, scaling).

Zuiveringstechnische voorzieningen

Beschrijf, indien van toepassing, de afvalwaterbehandelingsinstallatie(s) waarbij aan de volgende aspecten aandacht dient te worden besteed:

- de technische uitvoering en de capaciteit van de diverse behandelingen c.q. behandelingsstappen;
- de fysische en/of biologische processen die plaatsvinden;
- de kwaliteit van het influent;
- de fluctuaties in de kwantiteit en kwaliteit van het influent en daaraan gekoppeld de mogelijkheid tot buffering;
- de aard en hoeveelheid van de eventueel te gebruiken hulpstoffen;
- verwijderingsrendement;
- de kwantiteit en kwaliteit van het effluent;
- welke criteria er zijn gehanteerd bij de opzet van de afvalwaterbehandeling;
- welke residuen komen vrij bij de afvalwaterbehandeling en wat is de bestemming van de gevormde residuen.

4.6. Bodem

Beschrijf de huidige bodemkwaliteit ter plaatse. Geef aan hoe risico's op bodemverontreiniging worden beperkt dan wel voorkomen. Beschrijf hoe bij de voorgenomen activiteiten (en de alternatieven) voldaan zal worden aan de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB 2012).

Voorafgaande aan het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten zal, ter plaatse van bodembedreigende activiteiten, de nulsituatie van de bodem moeten worden vastgelegd via een bodemonderzoek. Neem in het MER de rapportage van dit bodemonderzoek op of ten minste het voorstel tot uitvoeren van dit bodemonderzoek.

4.7. Energie, duurzaamheid, klimaatadaptatie

Beschrijf in het MER het energieverbruik, aspecten t.a.v. duurzaamheid en mogelijke toekomstige dan wel voorgenomen besparingsmaatregelen.

De aarde warmt op en het klimaat verandert. Nederland moet zich voorbereiden op de risico's van het veranderende klimaat en hierop de omgeving aanpassen. Klimaatadaptieve maatregelen kunnen positieve effecten hebben op de plaats van toepassing, maar ook op de omgeving, zoals nabijgelegen stedelijk gebied. Dit hebben we vertaald naar: 'De bodem op een zo duurzaam mogelijke manier gebruiken, anticiperend op de verwachte veranderingen van het klimaat'. Beschrijf in het MER de mogelijke klimaatadaptieve maatregelen.

5. Overige aspecten

5.1. Onzekerheden in milieuinformatie, evaluatieprogramma en monitoring

Het MER moet aangeven over welke onderdelen en milieuaspecten (nog) onvoldoende informatie kan worden opgenomen door gebrek aan gegevens. Spits dit toe op milieuaspecten die in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen, zodat de gevolgen van het ontbreken van informatie kunnen worden beoordeeld. Geef ook aan op welke termijn ontbrekende informatie kan worden ingevuld.

Geef aan op welke wijze en wanneer na realisatie van de installatie de daadwerkelijke effecten worden geëvalueerd en welke maatregelen 'achter de hand' beschikbaar zijn. Geef ook aan hoe deze effecten worden opgenomen in een monitoringsprogramma.

5.2. Vorm, presentatie, vergelijking van varianten/alternatieven en samenvatting

Bijzondere aandacht verdient de presentatie en vergelijking van het voornemen en de varianten/alternatieven. Presenteer de vergelijking bij voorkeur met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Zorg ervoor dat:

- het MER zo beknopt mogelijk is, onder andere door achtergrondgegevens niet in de hoofdtekst, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst zijn opgenomen;
- recent, goed leesbaar kaartmateriaal met duidelijke legenda is gebruikt;
- de samenvatting als zelfstandig document leesbaar is en een goede afspiegeling vormt van de inhoud van het MER.
- in een bijlage van het MER is weergegeven (bij voorkeur in tabelvorm) waar de diverse onderdelen uit het Advies voor reikwijdte en detailniveau en de Mededeling in het MER en/of de bijlagen terug te vinden zijn.